

A Koppenhágai Kritériumok séreleme

Rendszerszintű uniós jog tagadás a nemzeti jogalkalmazásban

Dr. Marczingós László

2023. január 30.

Csatlakozás az Európai Unióhoz

- 1991. december 14.

Az **Európai Unió Bíróságának** véleménye az EGK-Szerződés 228. cikk (1) bekezdése értelmében. A véleményezés tárgya a „Megállapodás-tervezet az Európai Gazdasági Térség létrehozásáról egyrészről a Közösség, másrészről az Európai Szabadkereskedelmi Társulás tagjai között”

- 1993-1995 – az Európa Tanács koppenhágai ülésén megállapított és az 1995-ös madridi ülésén elfogadott csatlakozási kritériumok
- a demokráciát, a jogállam és az emberi jogok érvényesülését garantáló **intézmények stabilitása**, a kisebbségi jogok tiszteletben tartása és védelme

A Koppenhágai Kritériumok hatása

- Európai integrációs folyamatba illeszkedő jogi keretrendszer (irányelvek)
- Fogasztói politika, mint közösségi politika
- Fogasztók gazdasági és jogi érdekeinek védelme
- Versenyszabályok és fogasztóvédelmi szabályok egymásra hatása
- A tagállamoknak olyan hatósági és bírósági szervezeteket kell létrehozniuk, melyek alkalmasak az uniós jog tényleges érvényesülését és a hatékony jogvédelmet biztosítani.
- 2004. évi XXX. törvény – az EU csatlakozási szerződés kihirdetése és magyar jogba való beiktatása

EU tagság hatása a magyar jogrendre

- A csatlakozási szerződés alapján az uniós jog a magyar jog részévé vált
- A csatlakozási szerződés hatálya alól kibújni csak úgy lehet, ha Magyarország kilép az Európai Unióból. A tagállami jogalkotás terméke nem lehet ellentétes az EU alapszerződéseivel
- C-824/18. ügy főtanácsnoki indítványa (E. Tachev) 84. pont:
A Szerződések egyetlen nemzeti bíróság számára sem teszik lehetővé, hogy felülbírálja az EUB ítéletét. Ugyanis az Unió jogi alapja válna megkérdőjelezetté. A tagállam még alkotmányjogi jogalkotással sem vonhatja el magát a Szerződésektől. Ad maximum kiléphet a tagállam az Unióból.
- Az EUMSZ I. cikke szerint a tagállam hatáskörét csak olyan mértékben gyakorolhatja, mely mértékben az EU nem gyakorolta. Az EU az Irányelven keresztül gyakorolta, melyet az EUB törvénykezési gyakorlata tesz közvetlen hatályúvá.

A magyar Kúria jogállamisági felfogása

- A tagállami jog felülírja az uniós jogot, így:
- A C-26/13. ítélet kikerülése érdekében PJE (jogegységi határozatokkal) és bírói konzultációs anyagokkal teremt jogforrást az uniós joggal szemben.
- Rávette a jogalkotót, hogy a DH törvényekkel írja felül az irányelvet és az EUB ítéleteit. Majd közli határozataiban, mindaddig alkalmazza a nemzeti jogot az uniós joggal szemben, míg azt hatályon kívül nem helyezik.
- A felülvizsgálati eljárásokban kialakított álláspont, hogy az EUB hiába mondja ki a nemzeti ítélkezési gyakorlat irányelvet sértő jellegét, azon a Kúria nem kíván változtatni.

A C-26/13. sz. alatti Kásler-ügy

Az **elsőfokú bíróság** 2011.12.18. napján meghozott ítélete megállapította a vételi és eladási árfolyamok alkalmazását előíró feltételek semmisségét, és a szerződést – visszamenőleges hatállyal – érvényessé nyilvánította úgy, hogy az eladási árfolyamok helyébe is vételi árfolyamokat léptetett.

Ezzel egyneművé váltak az árfolyamok, megszűnt az eladási és vételi árfolyamok kettőssége, ám fennmaradt az **indexálás**, az **árfolyamkockázat**. A bíróság megsértette a C-618/10. sz. alatti ítéletben felállított tilalmat (többlettartalom behelyettesítése)

A C-26/13. sz. alatti Kásler-ügy

- A **másodfokú bíróság** a vételi és eladási árfolyamok alkalmazását előíró általános szerződéses feltételeket a szerződésből mellőzte. Az érvényessé nyilvánítást kimondó ítéleti rendelkezést hatályában tartotta.
- A **Kúria** felülvizsgálati döntése a **C-26/13.** sz. alatti EUB ítélet ismeretében született meg. A másodfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítéletet megváltoztatta úgy, hogy az összes vételi és eladási árfolyam alkalmazását lehetővé tevő rendelkezést érvénytelennek nyilvánította.

A Kúria ítéletének hatása

- A Kúria a jogerős ítéletet az EUB C-26/13. sz. ügyben hozott ítéletében kifejtettek figyelembe vételével, a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt **kizárólag** az **érvénytelenség kiküszöbölésének** módja tekintetében találta jogszabálysértőnek.
- A felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet meghozatalát követően az EUB a C-618/10. számú Banco Espanol-ügyben hozott ítéletében egyértelműen akként foglalt állást, hogy a nemzeti bíróságoknak **nincs lehetőségük a szerződési feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása esetén a szerződési feltételek módosítására, kiegészítésére.**
- A Ptk. 231. § (2) bekezdésébe foglalt, az MNB hivatalos deviza árfolyamon történő átszámítást előíró szabály diszpozitív törvényi rendelkezés, amely az átszámítási árfolyam szerződésbeli szabályozása hiányában, vagy az átszámítási árfolyam szabályozása érvénytelenségének megállapítása esetén a szerződés részévé válik, figyelemmel a Ptk. 205. § (2) bekezdés utolsó mondatában írtakra. **E szerint ugyanis nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez.**

rPtk. 231.§ (2) bekezdésének szövege:

- Más pénznemben vagy aranyban meghatározott tartozást a fizetés helyén és idején érvényben levő árfolyam (ár) alapul vételével kell átszámítani.
- A fenti norma alkalmazásával a forintösszezből nem számítható ki a devizaösszeg, ugyanis a sérelmes szerződéses rendelkezés így szól:

„A megállapodás szerint a bank az adósoknak 14.400.000,- Ft kölcsönt folyósít azzal, hogy a kölcsön összegének Devizában való megállapítása a folyósítás napján érvényes, a Bank által alkalmazott Devizavételi árfolyamon történik”
(I/1. pont)

2/2014. PJE határozat

- A Kúria a Kásler-ügyben hozott ítéletét emelte át az alsóbb fokú bíróságokra kötelező erővel bíró PJE (polgári jogegységi) határozatba.
- A Kúria felkérte az Országgyűlést, hogy a 2/2014 PJE határozatot foglalják törvénybe, mely azzal a változtatással történt meg, hogy a rPtk. 231.§ (2) bekezdése helyett kógens szabályként az MNB árfolyamot kell behelyettesíteni.
- A Kúria azért volt érdekelt a kógens norma megalkotásában, hogy saját felelősségét ráterhelje a jogalkotóra.

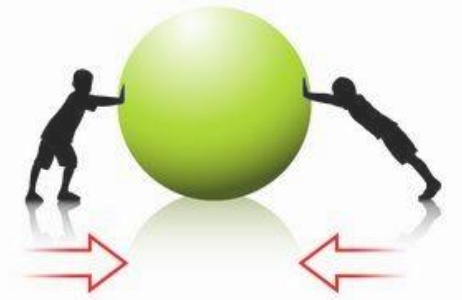
A fogyasztók EUB ítéletben biztosított joga

- A C-26/13. ítélet jogi hatályát az EUB soha nem korlátozta.
- A C-26/13. ítélet egyedi kivételt jelent a C-80/21.-C/82/21. sz. alatti ítéletben összefoglalt EUB törvénykezési gyakorlat alól.
- Mivel az egész szerződés megdőlt, semmis a vételi és eladási árfolyamok alkalmazása miatt (nem számítható ki a devizában kirótt pénztartozás), így a fogyasztónak egyösszegben kell visszatéríteni a kapott pénzösszeget, mely különösen hátrányos számára.
- Ha van a tagállami jogban olyan diszpozitív norma, mely behelyettesíthető, akkor az megtehető, de csak akkor, ha a fogyasztó igényli a jogvédelmet.
- A Kúria és annak alapján kialakított joggyakorlat szándékosan nincsen figyelemmel sem a fogyasztói akaratra, érdekekre, sem az EUB döntések által felállított jogi korlátokra.

Az eredeti jogi és ténybeli állapot

- Az EUB által kialakított alapelv szerint a fogyasztó azon joga elvonhatatlan, mely az eredeti jogi és ténybeli állapot helyreállításához fűződik. Azaz, a semmis feltételt el kell hagyni, ami visszamarad, azt kell teljesíteni, ha az nem lehetséges, akkor az egész szerződés semmis.
- Ha a szerződés csak részben érvénytelen, akkor „*pacta sunt servanda*” elv mentén kell teljesíteni a szerződés maradék részét.
- Ha a szerződés teljes egészében érvénytelen, akkor az **érvénytelenség jogkövetkezményét** kell orvosolni.

Érvénytelenség orvoslása

- Az **eredeti állapot helyreállítása** (*in integrum restitutio*) a pénzkötelem kapcsán kizártnak tartott irreverzibilis jellege miatt.
- Az **érvényessé nyilvánítást** a C-618/10. sz. alatti ítélet kizárja.
- A határozathozatalig terjedő időre szóló **hatályossá nyilvánítás** lehetséges.

A C-932/19. és a C-705/21. ügyek

- Mindkét ügy dr. Marczingós László ügyvéd praxisába tartozik
- A C-932/19. ügyben hozott ítélet továbbfejlesztett a korábbi EUB gyakorlatot, és deklarálta, hogy a fogyasztót ugyan a részleges és teljes semmisség közötti választás nem illeti meg, de a **magyar jogalkotó által kínált jogvédelmet visszautasíthatja**. Ugyanis az eredeti jogi és ténybeli állapot helyreállításának joga megilleti. A DH törvényeket ezért kell félretenni a *Simmenthal*-ügy elvei mellett.
- A C-705/21. ügy folyamatban van. Ennek tárgya a visszatartó erő, azaz a hatályossá nyilvánítás esetén megilleti-e a tisztességtelenül eljáró hitelezőt bármilyen kamat vagy járulék.

Az EUB eljárások hatása

- A nemzeti bíróságok még a saját maguk által indított ügyekben sem tartják be az EUB döntéseit.
- **C-472/20. Lombard-ügy:** a kérdést feltevő törvényszék az érvénytelenséget érvényessé nyilvánítással orvosolja, olyan mértékű kamat beemelésével a szerződésbe, mely pont azt a vagyoni előnyt biztosítja, mely a tisztességtelenségből ered.
- **C-932/19. Kraváczné-ügy:** a kérdést feltevő ítélőtábla mellőzi a semmisségi ok figyelembevételét, és olyan semmisségi okot lát fennállónak (árfolyamkockázat), mely csak akkor lehetséges, ha nem alkalmazza a C-932/19., C-51/17., C-118/17., C-260/18., etc. EUB ítéleteket.
- **C-609/20 BNP Paribas-ügy:** a Kúria precedens jellegű ítéleteket hoz, mellyel az EUB ítélet védelmi szintjét lerontja annak érdekében, hogy ne minden bank tájékoztatása legyen elégtelen az átláthatóság elve alapján
- A Kúria gyakorlata változatlanul az, hogy a semmis szerződést úgy nyilvánítsák érvényessé, hogy többlet tartalmat helyezzenek bele a szerződésbe. Ezzel a Kúria a Kásler-ügyben hozott saját ítéletét is félreteszi, hiszen ott még alkalmazta a C-608/10. sz. alatti ítéletet.

EUSZ 19. cikk (1) bekezdés sérelme

- A magyar bíróságokat a pártállam saját kegyeltjeivel tölti fel, mint Lengyelországban
- A Kúria felülírja PJE (polgári jogegységi) és JPE (jogegységi panasz eljárás) határozatokkal az uniós jogot és az Alkotmánybíróság határozatait.
- A Kúrián dolgozó egyes bírók, un. Konzultációs Testületet hoznak létre, mely nem a Kúria szervezeti egysége, nem rendelkezik tagsággal, nincsen szervezeti és működési szabályzata, etc. Azonban „jogértelmezést” ad, mellyel felülértelmezi az EUB döntéseket. Ez válik jogforrássá az ítékezésben.
- Az alsóbb fokú bíróságok igazgatási vezető „konzultációkat” tartanak, melyekről felvett „Emlékeztetők” jogforrásként kezeltek.
- Az egyes bíróságok az EUB ítéletek szövegszerű tartalmát megváltoztatják, vagy felülértelmezik. A szöveg megváltoztatása nem vélemény vagy mérlegelés, hanem szöveg-hamisítás. Így az EUB által irányelvvel ellentétes döntések kapcsán kimondják: „az EUB ítéletei nem tiltják az ilyen döntéseket”. Ez valótlan állítás.

Jogi képviselő aggálya

- A nemzeti bíróság nem tagadhatja meg az uniós jog alkalmazását. Annak primátusa köti.
- A feleket képviselő bármely ügyvéd is kötött az uniós jog közvetlen és közvetett hatályához.
- Az az ügyvéd, mely tagadja az uniós jogot és a bíróságot is arra veszi rá, hogy mellőzze az uniós jog alkalmazását, fegyelmi vétséget követ el. (MÜK Szakmai Álláspont)
- A magyar bíróságokon eljáró ÖSSZES civilisztikai bíró érintett a devizás ügyekben, mert egyidőben az ÖSSZES bíróra szignáltak ilyen ügyet.
- A magyar törvénykezés gyakorlatában egy darab határozat van, mely követi az uniós jogot. Az összes többi rendszerszinten tagadja az EU alapszerződéseit is.
- A Köbler-ügy alapján indítandó, magyar állam elleni perekben nincsen pártatlan és elfogulatlan bíróság.
- Az EUSZ 19. cikk sérelmét az adott bíróság másik tanácsa bírálja el, mely így elvonja az EUB hatáskörét. Ennek célja az, hogy az adott contra legem, önkényes bírói gyakorlat fennmaradjon. Az aggállal érintett, végső fokon eljáró bíróságok sem fordulnak az EUB felé e körben.
- A magyar bíróságok nem fordulnak 2017 óta előzetes döntéshozatali eljárással az EUB felé. Kivétel a C-932/19., C-705/21. sz. alatti ügy (dr. Marczingós László ügyvéd) és a C-472/20. sz. alatti ügy

Chilling effect

- Az EUSZ 19. cikkének sérelmét felemlítő ügyvédi érvelés a törvényszéki igazgatási vezetők szerint a bíróság méltóságát sértik.
- Törvényszéki gyakorlat, hogy a bíróságok pártatlanságát és függetlenségét, az EU jog alkalmazására való képességet és hajlandóságot kétségbe vonó ügyvédi megatartást pénzbírsággal sújtják. Ennek összege a 100.-EUR és 700.-EUR közé esik esetenként.
- A kamarák fegyelmi eljárást indítanak, és évekig áll az ügyvéd eljárás hatálya alatt, mely jelentős időbeli- és lelki teher. Az eljárások vége rendszerint megrovás (figyelmeztetés), de az eljárási költségek összege esetenként 200.-EUR.
- Az elmúlt években kifizetett ilyen jellegű szankciók összege 2-3000.-EUR összeg közé esik.

Büntetőjogi következmény

- A Btk. szerint a hivatali visszaélés közvérdra üldözendő bűncselekmény.
- Az a bíró, mely elvonja magát a jog hatálya alól, annak magatartása önkényessé válik, egyben eloldja magát az őt védelmező jog hatálya alól is. (alkotmánybírósági gyakorlat, AB IV/333/2016.)
- A visszatartó erő alkalmazásának elvetése, az uniós jog tényleges érvényesülésének kizárása, a hatékony jogvédelem szintjének csökkentése akkor célzatos, ha a tisztességtelen hitelező anyagi gyarapítása a cél az uniós jog korlátozásával szemben. Egyben a bíró a fogyasztót uniós jogban előírt védelmének megszüntetése is célzatos joghátrány okozás.
- A magyar ügyészi gyakorlat szerint a bírói jogalkalmazás hibája soha nem lehet bűncselekmény, még akkor sem, ha a bíró tudatosan, célzatosan oldja el magát a jog hatályától.
- Nem lehetséges ma Magyarországon bíró, ügyész, bank ellen büntetőeljárást kezdeményezni, mert az ügyészi szervezet rendszerszinten blokkol mindent.

Az EU jog alkalmazásának következménye

- A tisztességtelenül eljáró hitelezők tiltott védelmi helyzetének megszüntetése cc. 16.500.000.000.-EUR összegű elmaradt hasznot jelent a bankoknak.
- Az un. forintosítási törvény kapcsán az MNB devizát adott el a kereskedelmi bankoknak. Ennek árfolyam-haszna az MNB alapítványaiban kötött ki, melyek elveszítették közpénz jellegüket, és a pártállami vezetők, érdekeltek zsebébe vándorolt.
- A lakossági deviza hitelek „átváltása” kapcsán az MNB 10.800.000.000.-EUR összeget adott el a kereskedelmi bankoknak. Az MNB eladási és vételi árfolyam közötti különbség átlagosan 0,019.-EUR volt. Ez a teljes „átváltás” kapcsán 20,5 millió EUR összeget tett ki. Ez egy az egyben kivont volt az MNB-ből
- Az EU alapszerződéseinek betartása, a jogkövetkezmények orvoslása mérhetetlen veszteségeket okoz mind a kereskedelmi bankoknak, mind az illiberális államnak.

CCBE eljárás lehetősége

- A Magyar Ügyvédi Kamara – igazolható módon – 2015 óta tagadja meg a segítséget a kamarai tag ügyvédtől.
- A Veszprémi Ügyvédi Kamara 2017 óta tagadja meg a konkrét segítséget.
- A fegyelmi eljárásokat sorra elrendelik, ha egy bíró panaszt tesz. Az eljárások évekig húzódnak. A bírói jogorvoslatot azon bírói szervek (közigazgatási bíróságok) látják el, melyeknél a kinevezési gyakorlat a leginkább sérelmezett
- A CCBE magyar delegációja valótlan adatokat közölt éves jelentésében, és a valóság eltussolása a kamarának felróható.
- A kamarai tisztségviselők a legmagasabb tisztséget betöltve is kétségbe vonják az EU alapszerződéseit. A fegyelmi eljárásokban az uniós jog nem érvényesülhet, habár a fegyelmi tanács az EUMSz 267. cikke értelmében olyan „bíróság”, mely előzetes döntéshozatal iránti kérelmet is előterjeszthet.
- A CCBE céljával ellentétes a magyar kamarai tag tevékenysége
- A CCBE eljárása figyelemfelhívó jellegű lehet a Magyar Ügyvédi Kamara felé
- Jelen előadásnak nem tárgya a konkrét fegyelmi ügy!

Európai Bizottság előtti meghallgatás lehetősége

- A magyar bírói kar egy része hazaárulóként bélyegzi meg azt az ügyvédet, aki az EU szerveihez fordul.
- A PSZÁF volt köteles ellátni a fogyasztóvédelmi feladatokat a szerződéskötések idején. Ehhez képest a 2006-os és 2008-as PSZÁF fogyasztóvédelmi tájékoztató tartalma de facto és de jure tisztességtelen.
- A PSZÁF elnöke közleményben pönalizálta 2015-ben a fogyasztóvédelmet ellátó ügyvédeket. Kijelentette, hogy egyik perben sem lehet igazuk, tehát „ügyvéd-biznisz” a deviza alapú ügyekben való eljárás.
- A CCBE tudomást szerzett arról, hogy a magyar kormányzat „börtön-biznisz” néven emlegeti az EJEB előtti eljárásokat.
- A kamara folytatott le fegyelmi eljárásokat ilyen ügyvéddel szemben. Igaz, felmentés lett a vége, de az ügyvéd azóta felhagyott a képviseléssel, mert idegileg nem bírta.
- Jómagam is kénytelen leszek az ügyvédi praxist felhagyni, ha nem kapok jogvédelmet a magyar állam kormánya és bíróságaival szemben. És ez nem a konkrét ügyek elbírálását jelenti.
- Az Európai Bizottság eljárása kötelezettségszegési eljáráshoz vezethet. Ez az EU támogatási összegek befagyasztásához, mely a magyar maffia-állam esetleges megszűnését eredményezheti.
- A magyar kormány nyíltan orosz-barátsága, illetve EU- és NATO ellenessége nyílt titok. A finn NATO-csatlakozás állandó vétója ugyanazon logikai láncon függ, mint az EU szankciók állandó vétózása is.
- A magyar jogállamisági vizsgálat fő tárgya az igazságszolgáltatás függetlensége. Az ügyvédi kamarák pártatlanságának és függetlenségének hiánya, illetve annak aggálya jogállamisági probléma.

Köszönöm a figyelmét!

